

**ORTOGRAFICZNY
FUZAJ**

**MARZENA
KĘDRA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – dr Anna Kienig
dr hab. Małgorzata Głoskowska-Sołdatow
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji:

Ortograficzny fuzaj

Cele

Uczeń:

- docenia wagę bycia czujnym i odpowiedzialnym za poprawną pisownię,
- gromadzi wyrazy wokół tematu „góry”,
- szuka wyrazów pokrewnych i doskonali ich pisownię,
- współpracuje z grupą,
- doskonali umiejętność konstruowania zdań,
- utrwala zasady pisowni wyrazów z „ó” oraz nazw własnych.

Metody/techniki

według Czesława Kupisiewicza oraz metody aktywizujące:

- oparte na słowie (werbalne): dyskusja,
- oparte na obserwacji (oglądowe): pokaz z elementami przeżycia,
- oparte na działalności praktycznej uczniów: wykonanie fuzaja,
- aktywizujące, np.: sytuacyjna.

Formy pracy

a. zbiorowa, b. grupowa, c. indywidualna, d. w parach.

Środki dydaktyczne

zestaw wyrazów związanych z Tatrami, mapa fizyczna Polski, fuzaj z wyrazami „ó” i „u”, kredki pastele, mazaki, kartki rysunkowe, fragmenty widokówek, kostki do gry, emotikony.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

1. Zaproszenie dzieci na wspinaczkę wysokogórską. Podanie celu zajęć.
2. Praca w grupach: zadaniem dzieci jest utworzenie rodziny wyrazów do wyrazu „góra” i zapisanie ich w postaci słoneczka, dla ułatwienia 2–3 promyki mogą być gotowe. Odczytanie wyrazów, kolejna grupa uzupełnia nowymi. Zebranie słoneczek.
3. W ustalonym czasie każde z dzieci zapisuje te wyrazy, które zapamiętało. Gdy nauczyciel powie „stop!”, dzieci odkładają długopisy. Sprawdzamy: kto ma więcej niż 6 wyrazów, kto ma 5, kto ma...
4. Ta zabawa z fuzajem (Bowkett, 2000: 130). Nauczyciel przygotowuje fuzaja ortograficznego – potrzebna będzie kostka do gry, dla każdego kartka papieru i długopis. Zasada gry jest prosta: każde dziecko rzuca kolejno kostką, liczba wyrzuconych oczek wskazuje, który wyraz z kolumny należy wybrać i zapisać. Mamy 4 kolumny, to będą 4 rzuty. Dzieci zapisują wyrazy, a następnie układają z nimi zdania. Po wykonaniu polecenia zdania należy odczytać.

Fuzaj ortograficzny: na arkuszu papieru rysujemy tabelę, którą dzielimy na 5 kolumn i sześć wierszy. Kolumny podpisujemy: osoby, kolory, urządzenia, rośliny, zwierzęta. Następnie każdy wiersz uzupełniamy.

5. Zachęcamy dzieci, aby jeszcze raz przyjrzały się wyrazom w tabeli, a następnie spróbowały odkryć trudności ortograficzne w ich pisowni.
6. Przypominamy zasady pisowni wyrazów z „ó”. Dzieci przekazują ustnie, nauczyciel zapisuje krótko na arkuszu flipcharta: „W wyrazach piszemy „ó” wtedy, gdy...”.
7. Zaproszenie do działania plastycznego. Dzieci otrzymują kartki z fragmentem widokówki z Tatr. Ich zadaniem jest dokończenie rysunku „Tatry” według własnego pomysłu.
8. Przygotowanie wystawy rysunków.
9. Samoocena pracy przy użyciu emotikonów.

Komentarz metodyczny

Dzieci lubią fuzaje, bo jest wesoło. Liczba kolumn jest dowolna, można zacząć od trzech, zwiększać np. do sześciu. Kategorie klasyfikacji też można wymyślać. Im więcej kolumn, tym fuzaj trudniejszy. Zdania można też porządkować w miniopowiadanie. Nigdy nie będzie banalnie. Uczniów z SPE należy chwalić za wysiłek włożony w pracę oraz za zaangażowanie. Należy stosować pytania naprowadzające, formułować proste i zrozumiałe polecenia. Oceniając ucznia, nauczyciel powinien zwrócić uwagę na nagradzanie najmniejszych sukcesów, stosować zasady stopniowania trudności w celu umożliwienia mu uzyskania pozytywnej oceny. Nagradzać należy nie tylko za efekty pracy, ale również za włożony wysiłek.